

Аты жөні: Болғанбаева Лаззат Муратбековна

Тұған жылды, күні: 24 наурыз.
1989 жыл.

Ұлты: Қазақ

Қызметі: Мұғалім

Мекен жайы: Қостанай облысы, Арқалық
қаласы; Фурманов ауылы.

Еңбек өтілі: 3 жыл

Білімі: Жоғары

Мамандығы: Құқық пән мұғалімі

Қызмет ету орны: Фурманов атындағы орта
мектеп.

Сабактың тақырыбы:

Құқық туралы жалпы түсінік

Сабактың мақсаты:

Білімділік: Такырыптың мазмұнына байланысты білім беру арқылы оқушылардың азamatтық жауаптылығын, қоғам алдындағы міндеттерін түсіндіру.

Дамытушылық: Қылмыстың қоғамға қауіпті салдарын үғындыру.

Тәрбиелік: Адамгершілікке тәрбиелеу.

Мемлекет тарапынан зандастырылған
және қорғалатын, жалпыға бірдей
міндепті нормалар жүйесі

**Әлеуметтік
нормалар**

**Құқықтық
нормалар**

Нормаларды бұзған
кінәлі жауапқа
тартылады

Қоғамда өмір сүретін
адамдардың өздерін ұстау
ережелерінің жиынтығы

**Моралдық
нормалар**

Занды жауапқа
тартылмаса да көпшіліктің
назарына ілігіп,
айналасына жағымсыз
пікір қалыптастырады

**Құқықтық нормалар мен моральдық нормаларға
мысал келтірейік**

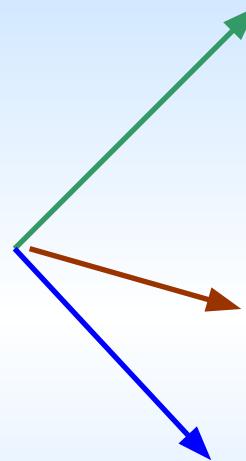
Ержеткен азаматтар өзінің ата-аналарын күтусіз қалдыrsa, мораль тұрғысынан мұндай адамдарды көршілері, достары және туыстары айыптайды. Айыптау өзін кінәлі деп ұқса ғана жүзеге асады.

Ал заң мұндайда азаматтан ата-анасына алимент өндіріп береді. Заңның орындалуын мемлекет бақылайды, адамның жазалануы объективті болады,

Құқық моральдан кейін қалыптасқан

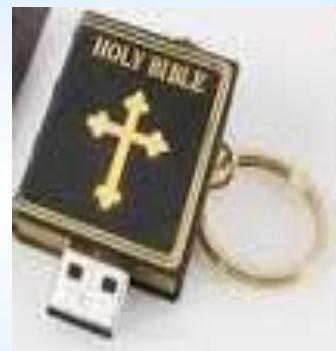
Діни нормалар

Кұран

Библия

Будизм

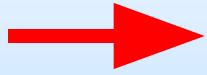

Ғұрып нормалар

Ұзақ уақыт бойы адамдар
арасындағы қатынастарда реттеу
үшін қолданылып келген ұстану
ережелері

Корпаративтік нормалар

Қоғамдық үйымдарының
жарлығымен, ережелерімен, басқа
актілерімен орнатылады

Кұқық
жүйесі

Кұқық

Кұқықтық идеология

Кұқықтық мекемелер

Мемлекет тағайындаған
және мемлекетке әркет
ететін құқық
нормаларының жүйесі

Мемлекетке танылған
құқықтық көзқарастар,
идеялар, мәдениет

Президент → нормативтік жарлықтар

Үкімет → нормативтік қаулылар

министрліктер → нормативтік бүйректер

Жергілікті мемлекеттік органдар → нормативтік шешімдер

Жорамал диктант: «Фемида»

Қоғамда өмір сүретін адамдардың өздерін ұстау ережелерінің жинтығын ..... деп атайды. Адам тәртібінің конвенционалды нормалары деп ..... айтады. Құқықтың пайда болуы . ..... пайда болуымен байланысты. Мемлекет тарапынан зандаандырылған және қорғалатын, жалпыға бірдей міндетті нормалар жүйесін ..... деп атайды.

..... – мемлекеттің негізгі заңы. Нормативтік құқықтық актілерге ..... жатады.

Оқушылардың дәптерлеріндегі жазулар: диктант «Фемида». Этикет . Мемлекет . Құқық . Заң . Нормативтік актілер. Әлеуметтік нормалар Мораль

Бекіту кезеңі

- Әлеуметтік нормалар дегеніміз не?
- Құқық дегеніміз не?
- Қадай елдерде діни нормалар заңды күші бар?
- Құқық саяси өмірде қандай рөл атқарады?
- Құқық пен заң арасында қандай байланыс бар?

Қорытынды.

- Сабақ қызықты өттіме?
- Бүгінгі сабақтың тақырыбы не?
- Сен өз құқығынды қорғай аласыңба?
- Құқық қоғамның әлеуметтік өмірінде қандай рөл атқарады?

Үйге тапсырма:

құқық туралы жалпы түсінік 1-3
сұрақтар

A scenic autumn landscape featuring a paved path leading through a park. The trees are heavily laden with vibrant yellow, orange, and red leaves, creating a canopy over the path. Fallen leaves are scattered across the ground and the path itself. A wooden fence runs along the right side of the path. The overall atmosphere is warm and inviting, capturing the beauty of fall.

назар аударғандарыңға көп-көп раҳмет!